

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ ТРЖИШТИМА

20.4.2026. - 24.4.2026.

ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА БАНКАРСТВО, СЛУЖБА FRONT OFFICE (ФРОНТ
ОФИС)

Сарајево, 27.4.2026. године

СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ ТРЖИШТИМА 20.4.2026. - 24.4.2026.

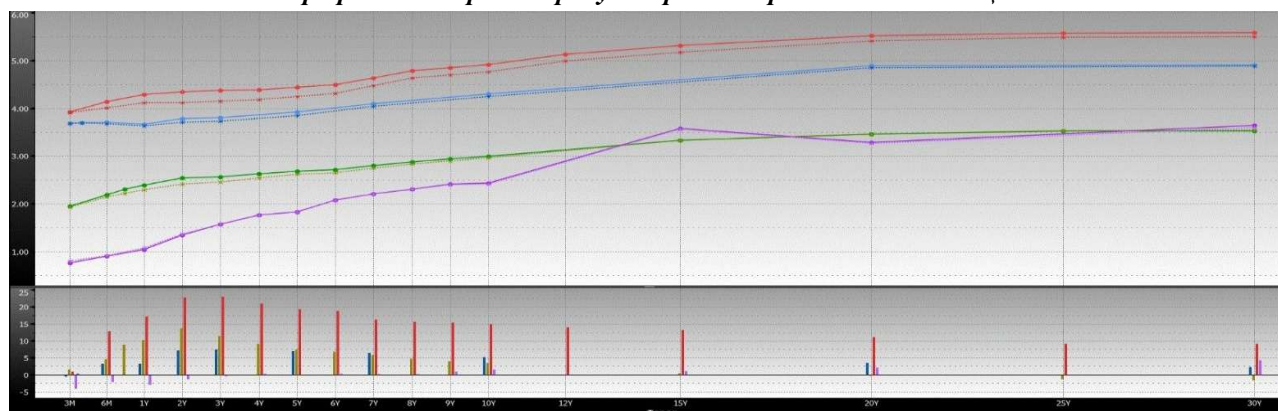
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Зона евра			САД			Велика Британија			Јапан						
	17.4.26	-	24.4.26	17.4.26	-	24.4.26	17.4.26	-	24.4.26	17.4.26	-	24.4.26				
2 године	2,41	-	2,55	↗	3,71	-	3,78	↗	4,12	-	4,35	↗	1,37	-	1,36	↘
5 година	2,61	-	2,69	↗	3,85	-	3,91	↗	4,25	-	4,44	↗	1,84	-	1,84	→
10 година	2,96	-	2,99	↗	4,25	-	4,30	↗	4,76	-	4,91	↗	2,42	-	2,44	↗

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке трезорске записе

Доспијеће	Приноси			
	17.4.26	-	24.4.26	
3 мјесеца	1,955	-	1,971	↗
6 мјесеци	2,136	-	2,181	↗
1 година	2,303	-	2,404	↗

Графикон 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Графикон приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 24.4.2026. године (пуне линије) и 17.4.2026. године (испрекидане линије).

ЗОНА ЕВРА

Приноси обвезница безбједнијих земаља чланица зоне евра, као и приноси периферних земаља, током протекле седмице су забиљежили раст дуж цијеле криве, с обзиром на неизвјестан ток геополитичких дешавања на Блиском истоку, а који поново повећавају очекивања о јачању инфлаторних притисака. Финансијска тржишта, како на глобалном, тако и на нивоу зоне евра и даље очекују раст каматних стопа ове године услед растуће инфлације и економских ризика.

Званичници ЕЦБ-а истичу неизвјестан економски утицај рата на Блиском истоку. Предсједница Легард (Lagarde) је изјавила да "двострука неизвјесност" око трајања рата и начина на који цијене енергената утичу на ширу инфлацију „компликује посао“ за ЕЦБ. Потпредсједник ЕЦБ Де Гиндос (de Guindos) је нагласио опрезан приступ монетарној политици како се сукоб на Блиском истоку развија. Иако ЕЦБ не може да спријечи почетни утицај кризе, циљ јој је избјећи секундарне ефекте попут слабљења стабилности инфлаторних очекивања. Де Гиндос је истакао кључну улогу Ормушког мореуза у обликовању динамике инфлације. Члан УВ ЕЦБ Перејра (Regeira) је напоменуо да се зона евра налази између основног и неповољног ЕЦБ сценарија с ниским, али отпорним економским растом од око 1%. Перејра је нагласио неопходност праћења података да би се избјегле инфлаторне спирале и секундарни ефекти. Рен (Rehn) је изјавио да су европска економија и каматне стопе биле уравнотежене на почетку сукоба с инфлацијом близу циља од 2%.

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може да гарантује њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може да наступи као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на основу њих.

Истакао је да ЕЦБ нема унапријед утврђен пут за одлуке о каматним стопама које ће бити засноване на подацима на основу сваког састанка појединачно. Рен је нагласио да утицај сукоба зависи од његовог трајања и обима, при чему ЕЦБ пажљиво прати секундарне ефекте попут повећања плата и цијена као дио својих процјена политика. За сада се очекује да ће ЕЦБ задржати каматне стопе непромијењеним. Централна банка Њемачке је извјестила да је економски раст те земље у првом кварталу 2026. године био скроман, подржан индустријским приходима и извозом, али је истакнуто да су геополитички ризици, америчке тарифе и енергетске транзиције оптеретиле изгледе.

Табела 3: Кретање економских индикатора за зону евра

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период	
1.	ZEW индекс економских очекивања - EZ	АПР	-	-20,4	-8,5
2.	Индекс грађевинског сектора (G/G) – EZ	ФЕБ	-	-1,9%	-4,1%
3.	Стопа незапослености – Финска	МАР	-	-11,1%	10,9%
4.	Индекс повјерења потрошача P – EZ	АПР	-17,2	-20,6	-16,4
5.	Индекс произвођачког сектора P – EZ	АПР	50,9	52,2	51,6
6.	Индекс услужног сектора P – EZ	АПР	49,8	47,4	50,2
7.	Композитни индекс P – EZ	АПР	50,1	48,6	50,7
8.	IFO индекс економских очекивања – Њемачка	АПР	85,5	83,3	85,9
9.	Индекс произвођачких цијена (G/G) – Њемачка	МАР	-1,2%	-0,2%	-3,3%
10.	Омјер јавни дуг/БДП P – EZ	2025.	-	87,8%	87,0%

САД

Приноси америчких државних обвезница су током протекле седмице забиљежили раст дуж цијеле криве. У фокусу тржишних учесника су била геополитичка дешавања на Блиском истоку. Министар финансија Бесент (Bessent) је одбацио тврдње да је Иран зарадио 14 милијарди USD од ублажавања санкција на своју нафту, бранећи тај потез као неопходан за стабилизацију глобалних цијена нафте. Бесент је нагласио да би без ублажавања санкција цијене нафте могле порастати на 150 USD. Бесент је изразио оптимизам да ће се сукоб завршити, што би потенцијално могло да снизи цијену бензина, али је истакао да то зависи од временског оквира за рјешавање рата.

Кандидат за предсједника FED-а Ворш (Warsh) је обавијестио законодавце да ће задржати своју независност од Трампове администрације и истовремено је нагласио потребу за новим оквиром за рјешавање инфлације у централној банци. Предсједник Трамп је изразио разочарење могућношћу да Ворш неће одмах смањити каматне стопе након одобрења Сената и изразио интерес за преиспитивање трошкова изградње нове зграде FED-а.

Према резултатима истраживања Bloomberg-а за април, економски аналитичари прогнозирају да ће економија у САД у текућој години забиљежити експанзију по стопи 2,2%, док се за 2027. и 2028. годину прогнозирају стопе од 2,0% и 2,1%, респективно. Прогнозирана стопа инфлације за текућу годину је повећана на 3,3% (претходно прогнозирано 3,1%), док је за наредну годину повећана на 2,4% с претходно прогнозираних 2,2%. Већина анкетираних економиста очекује да ће FED задржати референтну каматну стопу на априлској сједници, док вјероватноћа рецесије у наредних 12 мјесеци износи 30%.

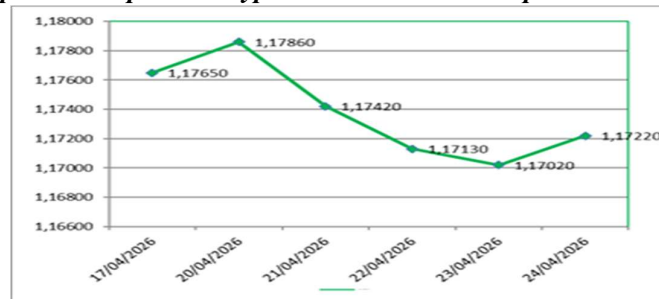
Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период	
1.	Обим малопродаје (M/M)	МАР	1,4%	1,7%	0,7%
2.	Број захтјева за хипотекарне кредите	17. апр	-	7,9%	1,8%
2.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	18. апр	210.000	214.000	208.000
3.	Континуирани захтјеви незапослених за помоћ	11. апр	1.816.000	1.821.000	1.809.000
4.	PMI индекс прерађивачког сектора P	АПР	52,5	54,0	52,3
5.	PMI индекс услужног сектора P	АПР	50,6	51,3	49,8
6.	Композитни индекс P	АПР	50,6	52,0	50,3

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може да гарантује њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може да наступи као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на основу њих.

Графикон 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

USD је апрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио смањење с нивоа од 1,1765 на ниво од 1,1722.

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Приноси британских државних обвезница су забиљежили повећање дуж цијеле криве приноса због раста инфлаторних и очекивања да ће ВоЕ ускоро повећати референтну каматну стопу да би обуздала високу инфлацију.

Гувернер ВоЕ Бејли (Bailey) заговара балансирање ризика за раст и запошљавање, док главни економиста Пил (Pill) даје приоритет контроли инфлације. Мјешовита политичка и економска ситуација и даље утиче на расположење на тржишту, с неизвјесношћу која утиче и на одлуке о руководству и монетарној политици. ВоЕ је ревидирала своју прогнозу инфлације навише, предвиђајући врхунац од 3,5% до средине 2026. године, иако се очекује да ће каматне стопе остати непромијењене на састанку 30. априла. ВоЕ проводи стрес тест да би истражила ризике на брзорастућем тржишту приватних кредита. Замјеница гувернера Бриден (Breedon) је истакла потенцијалне проблеме у погледу финансијске стабилности, укључујући неусклађеност ликвидности и високу корпоративну задуженост, иако је увјерена да је мало вјероватно да ће ови ризици дестабилизирати банкарски систем. ВоЕ има за циљ ублажити ризике од кризе приватног кредитирања, која би могла бити слична ранијим банкарским кризама. Суморни економски изгледи у комбинацији с политичком неизвјесношћу и даље оптерећују британска тржишта и GBP. Бриден сматра да висока вриједност дионица глобално не рефлектује ниво ризика на тржиштима. Вриједност дионица није конзистентна са економским притисцима с којим се суочавају глобална тржишта. Бриден је нагласила важност обезбјеђивања отпорности финансијског система да би издржао нагле промјене цијена.

Табела 5: Кретање економских индикатора за В. Британију

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Инфлација	МАР	3,3%	3,0%
2.	Базна инфлација	МАР	3,2%	3,2%
3.	Стопа незапослености	ФЕБ	5,2%	5,2%
4.	PMI индекс прерађивачког сектора	АПР	50,3	51,7
5.	PMI индекс услужног сектора	АПР	50,0	53,9
6.	Композитни PMI	АПР	49,8	53,7
7.	Буџетски дефицит (у млрд. GBP)	МАР	10,4	12,8
8.	Малопродаја	МАР	1,1%	2,5%
9.	GfK повјерење потрошача	АПР	-25	-21
10.	Цијене некретнина према Rightmove	АПР	-	-0,2%

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR, па је курс EURGBP забиљежио смањење с нивоа од 0,87040 на ниво од 0,86613. GBP је апрецирала и у односу на USD, па је курс GBPUSD повећан с нивоа од 1,3516 на ниво од 1,3532.

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може да гарантује њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може да наступи као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на основу њих.

ЈАПАН

Приноси јапанских државних обвезница су током седмице били углавном стабилни, уз благо смањење почетком седмице и незнатно повећање на средњем и дужем дијелу криве приноса крајем седмице. ЈПЈ се током цијеле седмице кретао у уском распону у односу на USD, приближавајући се прагу од 160, што је близу нивоа око којег су јапанске власти интервенисале у 2024. години (161,95). Министрица Катајама (Katayama) је током седмице више пута упозорила на волатилна и спекулативна кретања ЈПЈ, поновивши спремност Токија на одлучну акцију и прешутну подршку САД. Nikkei 225 је биљежио раст током читаве седмице, уз пад у сриједу, завршивши седмицу растом од 2,12% у односу на крај претходне седмице. У фокусу инвеститора је била сједница ВоЈ заказана за 28. април, на којој се очекује задржавање референтне каматне стопе на 0,75% (највиша од 1995. године). ВоЈ је истовремено упозорио да би евентуално глобално затварање позиција иностраних хед фондова могло утицати на ликвидност тржишта обвезница, с обзиром на то да су страни инвеститори у марту чинили 60% трговања обвезницама и 78% трговања фјучерсима. Мартовски подаци о спољнотрговинској размјени показали су седми узастопни мјесец раста извоза. Подаци о инфлацији за март показали су прво повећање основне инфлације у пет мјесеци, док је инфлација трећи узастопни мјесец испод циљане стопе ВоЈ од 2%. Додатно, министрица Катајама најавила је састанак с највећим јапанским банкама, уз очекивано присуство гувернера Уеде (Ueda), ради разматрања ризика сајбер безбједности повезаних с Anthropic-овим AI моделом Mythos.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индекс услужног сектора (М/М)	ФЕБ	-0,5%	-0,4%	+2%
2.	Биланс трговинске размјене (у млрд. ЈПЈ)	МАР	+1.058,2	+667	+44,3
3.	Извоз (G/G)	МАР	11%	11,7%	4%
4.	Увоз (G/G)	МАР	7%	10,9%	10,3%
5.	S&P PMI композитни – прив.	АПР		52,4	53
6.	CPI (G/G)	МАР	1,4%	1,5%	1,3%
7.	CPI без свјеже хране (G/G)	МАР	1,7%	1,8%	1,6%
8.	CPI без свјеже хране и енергената (G/G)	МАР	2,4%	2,4%	2,5%

ЈПЈ је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPЈ забиљежио благо повећање с нивоа од 186,63 на ниво од 186,86. ЈПЈ је депрецирао и у односу на USD, те је курс USDJPЈ забиљежио повећање с нивоа од 158,64 на ниво од 159,38.

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може да гарантује њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може да наступи као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на основу њих.

НАФТА И ЗЛАТО

Цијена једног барела сирове нафте на отварању тржишта у понедјељак је износила 83,85 USD (71,27 EUR).

Током трговања у понедјељак цијена овог енергента забиљежила је приличан раст услијед неизвјесности у вези с наставком примирја између САД-а и Ирана и блокаде Ормушког мореуза. Кина је у 2025. години додала 1,1 милион барела дневно у стратешке залихе, доводећи укупне резерве на око 1,4 милијарде барела крајем године, што је скоро троструко више од америчких стратешких резерви (409 милиона барела).

Током трговања у уторак цијена овог енергента је забиљежила раст услијед неизвјесности у вези с примирјем које је истицало у сриједу и наставка преговора између САД-а и Ирана. Водећи свјетски трговци нафтом упозоравају да ће утицај рата на потражњу тек доћи до изражаја.

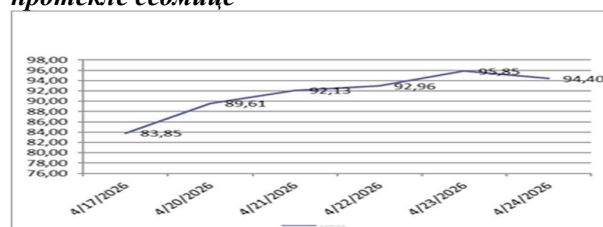
Средином седмице настављен је раст цијене овог енергента након што је Иран конфисковао два брода у Ормушком мореузу. САД су продужиле примирје с Ираном на неодређено вријеме, одржавајући блокаду, док су мировни преговори у Пакистану и даље на чекању.

У четвртак је цијена нафте забиљежила повећање четврти дан заредом како су САД и Иран остале заробљене у сукобу око Ормушког мореуза без договорених мировних преговора и напретка у досадашњим преговорима. Глобалне трговачке куће су продале најмање 4 милиона барела сирове нафте средњег квалитета из америчких стратешких нафтних резерви европским рафинеријама и траже додатне купце у Азији.

У петак је цијена нафте забиљежила благо смањење. Мировни преговори између САД-а и Ирана застали су након што је Трамп отказао планирано путовање својих главних изасланика, а Техеран је одбио преговоре под пријетњом. Америчке снаге су у суботу у Арапском мору пресреле и брод повезан с Ираном који је под санкцијама.

Цијена једног барела нафте на крају седмице је износила 94,40 USD (80,53 EUR), што представља раст од 12,58% на седмичном нивоу.

Графикон 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Одрницање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може да гарантује њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може да наступи као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на основу њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 4.830,34 USD (4.105,69 EUR).

У понедјељак је цијена овог племенитог метала забиљежила благо смањење. Из Централне банке Русије је саопштено да су резерве злата крајем марта смањене на 74,1 милиона унци, с вриједношћу од 334 милијарде USD (у односу на 384 милијарде USD крајем фебруара).

У уторак је цијена злата забиљежила додатно смањење, настављајући пад други дан заредом у овој седмици. Највећи утицај и даље имају вијести у вези са сукобом САД-а и Ирана, те у вези са монетарном политиком FED-а.

Тржиште злата је у сриједу било у знаку благог повећања након два дана смањења цијене. Продужење примирја и могућност нових разговора су позитивно утицали на цијену овог племенитог метала.

У четвртак се цијена злата кретала у уском распону након што је продужено примирје и Ормушки мореуз остао и даље затворен, што утиче на глобалну енергетску безбједност и повећава инфлаторне ризике.

Током трговања у петак, цијена злата је забиљежила благо смањење. Упркос дневном паду, цијена злата је показала огромну снагу, са знатно вишим цијенама на годишњем нивоу (преко 40% у односу на 2025. годину).

Цијена једне fine унце злата је на крају седмице износила 4.709,50 USD (4.017,66 EUR), што представља пад од 2,50% на седмичном нивоу.

Графикон 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

